ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฐานข้อมูล

พัชรี จำปาทอง

ความหมายของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล คือ กลุ่มข้อมูล (data) ที่เป็นข้อเท็จจริง (real fact) ที่ถูกนำมาเก็บรวบรวม ไว้ในที่เดียวกันอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยกลุ่มผู้ใช้ ตั้งแต่หนึ่งกลุ่มขึ้นไป

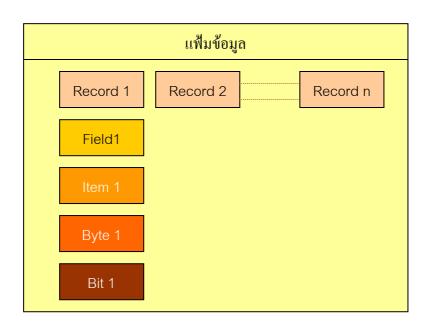
ข้อมูลอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ สถานที่ หรือเหตุการณ์ใด ๆที่เป็น ตัวเลข ข้อความ รูปภาพหรืออื่น ๆ

ลักษณะของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลมีบทบาทเกี่ยวข้องกับเราตลอดเวลา ได้แก่ สมุดโ ทรศัพท์ ข้อมูลบริษัท ข้อมูลทะเบียนนักศึกษา ข้อมูลทะเบียนสำมะโนประชากรของประเทศ

- 1. ข้อมูลทั้งหมดต้องถูกเก็บรวบรวมรวมไว้ด้วยกัน
- 2. มีการจัดการฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- 3. สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ตามต้องการ

แผนภาพแสดงข้อมูลที่นำมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

Bit (binary digit) : หน่วยข้อมูลที่เล็กที่สุด ที่แทนด้วยเลขฐานสอง (0 หรือ 1)

Byte : กลุ่มของ bit ที่แทนด้วยตัวอักษร ตัวเลข หรือสัญลักษณ์พิเศษ 1 ตัว (character) เช่น รหัส ASCII 1 byte ซึ่งเก็บบิต 01000001 หมายถึง อักษร A

Item : ข้อมูลที่เกิดจากตัวอักษร ตัวเลขหรือสัญลักษณ์พิเศษมาเรียงต่อกัน และมีความหมาย

เช่น กำพล แทนชื่อคน , อุบลราชธานี แทนชื่อจังหวัด

Field : ข้อมูลที่ประกอบด้วย Item 1 Item ขึ้นไป

เช่น Item วัน เดือน ปี ใช้แทนฟิลด์ของวันเกิด

** field ที่ประกอบด้วย item 2 item เรียกว่า group item field ที่ประกอบด้วย item 1 item เรียกว่า Elementary item

Record : เป็นกลุ่มของ field ที่มีความสัมพันธ์กัน

** 1 record จะเก็บข้อมูลพนักงาน 1 คน โดยฟิลด์ทุกฟิลด์ในทุก record ต้องเก็บข้อมูล ชนิดเดียวกัน

File หรือแฟ้มข้อมูล : เป็นกลุ่ม record ที่มีข้อมูลเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น แฟ้มข้อมูลพนักงาน,แฟ้มข้อมูลลูกค้า หรือการสั่งซื้อสินค้า

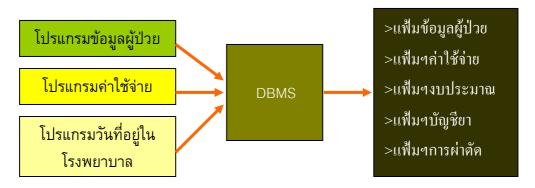
Field name	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์
	1.นายสมชาย ข้อมูลแจ่ม	324/9 ถ.สมเด็จ อ.เมือง	045-264456
Record		จ.อุบลราชธานี	
	2.นางสมหญิง สร้างข้อมูล	32 ถ.สมจริง อ.เมือง	045-265384
		จ.อุบลราชธานี	
filed			

ระบบการจัดการฐานข้อมูล (DataBase Management System: DBMS) มีลักษณะดังนี้

- 1. การเขียนโปรแกรมเพื่อสร้างฐานข้อมูลขึ้นใช้ เป็นเรื่องยุ่งยาก ใช้เวลามาก
- 2. สามารถใช้คำสั่งง่ายๆในการสร้าง เรียกใช้ และปรับปรุงฐานข้อมูล โดย DBMS จะเป็น ตัวควบคุมการทำงานเหล่านี้

เหตุผลที่ต้องน้ำระบบการจัดการฐานข้อมูลมาใช้ (DataBase Management System : DBMS)

- ลดความซ้ำซ้อนในระบบแฟ้มข้อมูล (ในกรณีที่ต้องเก็บข้อมูลไว้มากกว่า 1 แห่ง) โดย
  DBMS จะทราบว่าข้อมูลใดซ้ำซ้อน เก็บไว้ที่ใด
- 2. หลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาความขัดแย้งกันของข้อมูล โดย DBMS จะให้เก็บข้อมูลที่ ซ้ำซ้อนกันน้อยที่สุด เพื่อช่วยลดปัญหาการเก็บข้อมูลตัวเดียวกัน แต่ค่าไม่ตรงกัน หรือ ถ้าข้อมูลมีความซ้ำซ้อนกัน และมีการแก้ไขเกิดขึ้น DBMS จะควบคุมให้ข้อมูลนั้นถูก แก้ไขให้เหมือนกันครบทุกแห่ง

- 3. ควบคุมการคงสภาพของข้อมูล (integrity) เป็นการคงความถูกต้องและสมเหตุสมผล ตามความเป็นจริง หรือตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 4. เกิดความเป็นอิสระของข้อมูล เพราะไม่ยึดติดกันในโครงสร้างการจัดเก็บหรือวิธีการ เรียกใช้ข้อมูล โดยสามารถปรับปรุงโครงสร้างได้
- 5. สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ ได้แก่
  - 5.1. โปรแกรมต่างๆ สามารถใช้ข้อมูลในฐานข้อมูลร่วมกัน
  - 5.2. โปรแกรมหนึ่งโปรแกรม สามารถนำข้อมูลจากหลาย table มาใช้ร่วมกัน
  - 5.3. โปรแกรมที่สร้างใหม่ สามารถใช้ข้อมูลที่มีฐานข้อมูลนั้นได้ทันที
- 6. ข้อมูลมีความเป็นมาตรฐาน โดยสามารถกำหนด ชนิด รูปแบบของข้อมูลเดียวกันให้ เหมือนกัน ไม่ว่าจะเก็บอยู่ที่ใด การนำข้อมูลมาใช้ หรือมีการแลกเปลี่ยนระหว่าง ฐานข้อมูลมีความถูกต้อง

- 7. ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูล เดียวกัน ทำให้ผู้บริหารฐานข้อมูล (Database Administrator :DBA) สามารถกำหนด โครงสร้างเพื่อตอบสนอง หรือให้บริการผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 8. สามารถสร้างระบบความปลอดภัยให้กับข้อมูล โดยผู้บริหารฐานข้อมูลมีการกำหนด สิทธิในการเข้าฐานข้อมูล โดยใช้รหัสผ่าน (password) ในการเข้าไปใช้งานร่วมกับผู้ใช้ แต่ละคน (อนุญาตให้ใครเข้าไปใช้ หรือกำหนดระดับการใช้งาน ที่สามารถดูได้อย่าง เดียว , ปรับปรุงข้อมูลได้ หรือเรียกดูข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลได้) เพื่อป้องกันผู้ไม่ เกี่ยวข้องมาใช้หรือแก้ไขข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต ป้องกันความเสียหายต่อระบบ ฐานข้อมูล

คำศัพท์ที่ควรทราบเกี่ยวกับฐานข้อมูล

- 1. Entity : เป็นสิ่งของที่อ้างอิงถึงในฐานข้อมูล เป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม (คน สัตว์ สิ่งของ) ประกอบด้วยกลุ่มข้อมูลประเภทเดียวกันที่เป็นสมาชิกของ entity นั้น เช่น entity พนักงาน หมายถึง กลุ่มคนทั้งหมดที่เป็นพนักงาน
- 2. Attribute : เป็นสิ่งที่ใช้บอกองค์ประกอบหรือเนื้อหา (subject) ของ entity

